

- корупція в органах Державної Прикордонної Служби України (надалі ДПС України) та серед працівників ДФС України в зв'язку з низькою заробітною платою працівників цих державних органів;
- зацікавленість населення в прикордонних районах України в отриманні вигоди в зв'язку з відсутністю достатньої кількості робочих місць в цих регіонах та низького рівня соціального забезпечення населення;
- тощо.

Отже, контрабанда негативно впливає на низку сфер промисловості та економічний стан країни тож негативно впливає на конкурентоспроможність українського виробника на внутрішньому ринку. Боротьба з контрабандою має стратегічне значення для країни в цілому. Для ефективної боротьби необхідно підвищити заробітні плати посадовим особам ДПС України та ДФС України, удосконалювати митне та податкове законодавство, забезпечувати населення робочими місцями.

Список використаних джерел

1. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
3. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Державна фіскальна служба України. Офіційний портал URL : <http://sfs.gov.ua>

*Бондаренко І.В., студент,
Науковий керівник: Сушкова О.Є.,
к.е.н., доцент кафедри митної справи
ННІ ЕОМС, Університет ДФС України*

МИТНІ ЕКСПЕРТИЗИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Митна справа як засіб забезпечення безпеки держави полягає у тому, що при її здійсненні визначальним моментом є захист суверенітету України, її економічних інтересів та охорони життя та здоров'я громадян. В зв'язку зі вступом України до СОТ (2008 рік), ЄС (2014 рік) та недавнім підписанням договорів про зону вільної торгівлі з Канадою в нашій країні проходила та проходить лібералізація, уніфікація, спрощення митних процедур та митного законодавства. На фоні цих змін Україна не повинна стати ринком збуту

низькоякісної, екологічно небезпечної продукції та звалищем шкідливих побутових або інших екологічно шкідливих предметів чи речовин тощо. Для уникнення та упередження цих порушень та зловживань суб'єктами господарювання виступає – митний контроль, а зокрема митна експертиза.

На практиці при здійсненні митного контролю часто виникає необхідність визначити відповідність митної вартості, зазначеної в декларації, фактичним показникам об'єкта, визначити хімічний та технічний склад тощо [4]. В таких ситуаціях велику роль відіграє митна експертиза.

Митна експертиза— це спеціальне науково-практичне дослідження, яке проводиться експертом або групою експертів з метою вирішення задач митної справи[4]. При здійсненні експертизи в митній справі вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру.

Митні експертизи проводяться згідно Закону України «Про судову експертизу», Митного кодексу України (ст. 356-357), постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативних документів. На сьогодні існують такі види митних експертиз, які представлені таблиці 1.

Як видно з таблиці 1 митна експертиза виконує багато функцій, які можливо об'єднати однією загальною метою— захист національної безпеки держави. Але слід зазначити, що на сам перед це економічний аспект національної безпеки, що проявляється в виявленні та запобіганні контрабанди та сприянні повненню бюджету України. Також виконується екологічний аспект національної безпеки – це встановлення за допомогою хімічної, гемологічної та екологічної експертиз виявляються небезпечні та токсичні речовини (товари), які можуть завдати шкоду екології країни та людині. Правоохоронні функції виконуються шляхом запобігання контрабанди, обігу наркотичних речовин, а також запобігання незаконного вивезення пам'яток культурного надбання нашої країни.

Так, в Україні за 2017 рік Департаментом податкових та митних експертиз ДФС при проведенні експертиз було виявлено наступне:

- при дослідженні 23402 проби (зразки) товарів встановлено невідповідності задекларованим характеристикам у 5695 пробах (зразках);
- у 1178 досліджених пробах (зразках) або у 58,9 % випадків виявлено речовини, переміщення яких через митний кордон України заборонено та/або обмежено;
- приналежність 1343 частин зброї (із 1587 досліджених) до товарів військового призначення, міжнародні передачі яких підлягають державному контролю, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 20.11.2003

№1807 «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення»;

- виявлені товари, що мають ознаки технічних засобів негласного одержання інформації;
- виявлені підробки товарів та тощо.

Таблиця 1

Основні види митних експертиз

Вид експертизи	Мета проведення
Технологічна експертиза	проводиться з метою визначення можливості надання товару митного режиму переробки на (поза) митній території України і під митним контролем
Сертифікаційна експертиза	проводиться з метою визначення якісних характеристик товару
Матеріалознавча експертиза	проводиться з метою визначення належності товару до конкретного класу речовин, виробів або матеріалів
Товарознавча вартісна експертиза	проводиться з метою визначення вартості товару на підставі його якісних показників, основних властивостей та факторів
Екологічна експертиза	проводиться з метою визначення можливості ввезення/вивезення товару або надання товару конкретного митного режиму
Гемологічна експертиза	проводиться з метою визначення природи дорогоцінного каміння, категорії його якості і вартості
Криміналістична експертиза	проводиться з метою визначення автентичності митних та інших документів, що мають значення під час проведення митного контролю, цінних паперів, а також митних засобів ідентифікації.
Мистецтвознавча експертиза	проводиться з метою визначення історичної, художньо-культурної, наукової значущості витворів мистецтва і предметів антикваріату.
Хімічна експертиза	проводиться з метою визначення якісного та кількісного хімічного складу товару(предмету).

Джерело: [4]

Економічна ефективність від врахування експертних висновків при митному оформленні товарів у 2017 році становить 292,6 млн. грн., що в 3,9 раза більше ніж у 2016 році (76 млн. грн.), в т.ч. 8,5 млн. грн. митних платежів

донараховано за результатами коригування митної вартості товарів на загальну суму 35 млн. грн [5].

Але, здійснення митних експертиз в країні має ряд проблем насамперед, це відсутність умов для проведення експертизи в момент або до моменту митного оформлення товару, що в деяких випадках призводить до того, що велика кількість суб'єктів господарювання «зникають» протягом проведення експертизи. І після проведення експертиз не можливо знайти власників товарів та притягти їх до відповідальності за порушення митних правил. Інша проблема – ввозяться продукція, яка є небезпечною для здоров'я людини чи навколишнього середовища або містить шкідливі речовини. Й в умовах наявності законодавчої заборони ввезення таких речовин, наприклад, до країн Європи та за умов недостатнього законодавчого врегулювання проведення експертиз до моменту потрапляння таких товарів на митну територію України, вони залишаються на території нашої країни як звалище ядовитих відходів.

Отже, митні експертизи виконують важливу роль в забезпеченні національної безпеки країни, захисту здоров'я та життя громадян, а також наповнення Державного бюджету України. Для спрощення проведення експертиз потрібно створити більше регіональних центрів або мобільних експертних груп для їх проведення поблизу митниці, в свою чергу це скоротить час проведення експертиз та зменшить можливості для уникнення відповідальності суб'єктами господарювання. Також край необхідним є чітке законодавче закріплення строків проведення експертизи залежно від виду товару та мети такої експертизи. При цьому, враховуючи досвід окремих країн світу, ефективним інструментом забезпечення національної безпеки країни може стати проведення експертизи до моменту митного оформлення товару та за ініціативою суб'єкта господарювання. Особливо це стосується товарів, експертиза яких проводиться протягом тривалого часу. Все це буде сприяти захисту суверенітету України, її економічних інтересів в частині наповнення державного бюджету, також охорони здоров'я та життя українського народу.

Список використаних джерел

4. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
6. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

7. Основи експертизи продовольчих товарів. URL :
http://pidruchniki.com/12991010/ekonomika/mitna_ekspertiza_tovariv

5. Державна фіскальна служба України. Офіційний портал URL
:<http://sfs.gov.ua>

*Горбунова Ганна Сергіївна, студентка
Науковий керівник: Сушкова О.Є., к.е.н.,
доцент, доцент кафедри митної справи
ННІ ЕОМС, Університет ДФС України*

СУЧАСНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ МИТНИМИ РИЗИКАМИ

Ураховуючи амбіційні інтеграційні плани України у світові процеси, базовою вимогою та актуальною проблемою сьогодення виступає наближення механізмів та інструментів здійснення митної справи до рівня світової практики. При цьому базовий механізм становить саме комплексна розгалужена система управління митними ризиками.

В Україні перше законодавче визначення категорії «система управління ризиками» з'явилося у Митному кодексі України, що був прийнятий у 2012 р., згідно якого «управління ризиками – робота органів доходів і зборів з аналізу ризиків, виявлення та оцінки ризиків, розроблення та практичної реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків, оцінки ефективності та контролю застосування цих заходів» [1].

Основоположною теоретичною базою застосування управління ризиками всіма передовими митними службами світу є міжнародний стандарт AS/NZS ISO 31000:2009, розроблений митними службами Австралії та Нової Зеландії. Практично всі міжнародні стандарти у сфері застосування управління ризиками в митній галузі засновані на багаторічному досвіді роботи Австралійської Митної та Прикордонної служби та Митної служби Нової Зеландії, що робить їх прикладом одних з кращих у світі структур подібної компетенції. Усвідомлюючи необхідність переходу на нову філософію організації діяльності та зміщення акцентів від фізичних перевірок і конкретних операцій до управління ризиками та діяльності суб'єкта в цілому Австралійської Митної та Прикордонної служби, відповідно до рекомендацій Промислової групи з митних реформ впроваджено єдину систему управління кордонами, яка повністю забезпечує інтегроване управління кордонами [3]. Таким чином, Австралійська митна служба та Прикордонна служба Нової Зеландії фактично є загальноновизнаними лідерами не лише у галузі впровадження ризик-менеджменту в практику здійснення митного контролю на основі новітніх